

Van Middelkoop

verantwoordelijkheden zo snel mogelijk moest worden overgedragen aan de lokale autoriteiten. Ik vond en vind dat een verstandige houding. Nu wij aan de vooravond staan van de vraag of onze bijdrage aan EUFOR moet worden voortgezet, wil ik vragen hoe terughoudend de EU thans is als het gaat om het zich bemoeien met zaken die tot de eigen verantwoordelijkheid van de autoriteiten in Bosnië behoren. Zal dezer dagen serieus de optie onder ogen worden gezien om deze operatie binnen een gegeven termijn te beëindigen? Hoe staat de Nederlandse regering daarin?

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.17 uur tot 13.30 uur geschorst.

Voorzitter: Timmerman-Buck

Aan de orde is de **stemming** over een motie, ingediend bij het debat over **de brief van de minister van Justitie inzake versnelde implementatie EU-richtlijnen (21109, nr. 159)**, te weten:
- de motie-Jurgens c.s. inzake het niet toelaten van het afwijken van de wet door de regering bij het maken van lagere regelgeving (21109, A).

(Zie vergadering van 14 maart 2006.)

De **voorzitter**: Minister Donner laat zich verontschuldigen, maar namens de regering zijn minister Bot en staatssecretaris Van der Knaap aanwezig.

In stemming komt de motie.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het onderdeel NAVO van het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2006 (30300-V) en het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2006 (30300-X).**

De **voorzitter**: Bij dezen heet ik minister Bot hartelijk welkom.

Ik deel aan de Kamer mede dat minister Kamp tot ongeveer kwart over twee afwezig zal zijn vanwege verplichtingen in de Tweede Kamer in verband met het bekende mondelinge vragen uur. Minister Bot zal de honneurs waarnemen.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Middel** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Voordat u, omdat alle leden van mijn fractie weglopen, denkt dat mijn fractie het niet met mijn inbreng eens is, meld ik dat de fractievergadering wordt voortgezet. Zij weten toch niet wat ik ga zeggen.

Ik ben blij dat de minister van Buitenlandse Zaken aanwezig is. Ik zal niet herhalen wat ik vanochtend heb gezegd, maar vanochtend is wel gebleken dat het heel ongelukkig is geweest dat is besloten – ik kan mij niet herinneren dat ik erbij was, maar dat zal aan mij liggen – om het NAVO-deel van de begrotingen van Buitenlandse Zaken en Defensie van elkaar te scheiden. Ik heb het er in de pauze met de voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken ook over gehad. Alles wat de NAVO betreft, heeft met Defensie te maken en omgekeerd. Je loopt het risico het dubbel te doen. Omdat je dat juist niet wilt doen, kan het zijn dat je zaken vergeet. Hoe dan ook, ik ga absoluut niet herhalen wat ik vanochtend heb gezegd. Ik beperk mij tot deze constatering.

Ik zal mij in mijn betoog tot twee zaken beperken: de positie en de rol van de NAVO ten aanzien van ontwikkelingen in Centraal- en Oost-Europa en de NAVO in het algemeen. Over de laatste zaak wil ik de heer Bot als minister van Buitenlandse Zaken hetzelfde vragen als ik vanochtend de heer Kamp heb gevraagd. Ik doe dat in de wetenschap dat ook de heer Bot een prima minister is en ook in een verkeerd kabinet zit. Mijn uitgangspunt is dat het hier niet gaat om het uitwisselen van standpunten, want die kennen wij van elkaar, ook al zijn standpunten nooit absoluut. Het gaat hier meer om een gedachte-wisseling. Ik wil ook minister Bot een aantal vragen voorleggen waarover wij van gedachten kunnen wisselen en waarover hij misschien een beschouwing kan geven, zonder dat die meteen moet uitmonden in een vastomlijnd standpunt. Zoals het hier kan, kan het eigenlijk nergens. Er is hier geen partijpolitieke scherpslijperij. Er zijn geen ruzies. Er is dus weinig publieke aandacht. Wij kunnen dus goed inhoudelijk debatteren, zo is mijn stelling die gelukkig hier door velen wordt onderschreven.

Ik begin met Centraal- en Oost-Europa. Ik heb het genoeg om namens de NAVO-Assemblee rapporteur te zijn voor de zuidelijke Kaukasus. Dat betekent dat wij als commissie speciale aandacht hebben voor met name Armenië, Georgië en Azerbeidzjan, omdat die drie landen op de een of andere manier binnen niet al te lange tijd lid willen worden van de NAVO. Er is door mij een tweetal rapporten uitgebracht: in mei vorig jaar in Ljubljana en in oktober vorig jaar in Kopenhagen. Die rapporten zijn overgenomen door de Assemblee. Leuk dat zo'n rapport is overgenomen, maar de vraag is natuurlijk hoe het gaat met de implementatie ervan en of Nederland er iets aan doet en, zo ja, wat. Het gaat erom dat er vanuit de NAVO wordt gekeken naar de stand van zaken met betrekking tot de democratische verworvenheden en de mensenrechten in de betrokken landen die eigenlijk het liefst gisteren al lid waren geworden van de NAVO. Dit NAVO-beleid is al een hele vooruitgang afgezet tegen de wijze waarop de NAVO dertig jaar geleden opereerde en waarop ik nog terugkom.

Landen die lid willen worden van de NAVO, moeten aan strenge eisen voldoen. Deze drie landen zijn een eind op weg, maar de onderlinge verhoudingen zijn nog niet bepaald fantastisch. In Georgië bijvoorbeeld dreigt de situatie na de Rozenrevolutie van Saakasjvili in 2004 door te slaan. Ik sprak een minister van Georgië die zei: Onze politie is niet corrupt meer, de mensen weten niet wat hen overkomt, want de politie is niet hun vijand, maar hun vriend. Ik vroeg: Hoe komt dat dan? Hij zei: Doordat de politiemensen goed worden betaald. Mijn